روزنامه صبح ایران
دنیای اقتصاد
گروه نفت
۵۲۱۸۹۳۷۲
naft@den.ir

منتفی بودن ۳ نرخی شدن بنزین

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران هرگونه تصمیم‌گیری درباره سه‌نرخی شدن بنزین را رد کرد و گفت: «سناریویی در این زمینه روی میز نیست.» محمدصادق عظیمی‌فر با اشاره به برخی شایعات درباره اصلاح قیمت بنزین، تاکید کرد: فعلا هیچ برنامه‌ای برای چندنرخی شدن وجود ندارد و تمرکز وزارت نفت بر تقویت تولید، اصلاح کیفیت و ارتقای کارآیی پالایشگاه‌هاست. محمد صادق عظیمی‌فر با اشاره به سیاست‌های جدید برای توسعه ظرفیت پالایش کشور از بهره‌برداری قریب‌الوقوع یک پالایشگاه کوچک ۶۰ هزار بشکه‌ای در منطقه سیراف تا پایان امسال خبر داد. او گفت: «صنعت پالایش سرمایه‌بر است و استفاده از ظرفیت پالایشگاه‌های کوچک و جذب سرمایه‌گذاران جدید می‌تواند نقش مهمی در توسعه این صنعت ایفا کند.» وی افزود: «طرح سیراف با واحدهای کیفی‌سازی همراه است و می‌تواند بخشی از ناترازی بنزین را جبران کند. سال آینده نیز یک پالایشگاه کوچک دیگر با ظرفیت مشابه به بهره‌برداری خواهد رسید.» مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش همچنین از تدوین شیوه‌نامه‌ای مشترک برای سامان‌دهی مینی‌ریفاینری‌ها خبر داد. به گفته او، این سند با همکاری ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز و معاونت برنامه‌ریزی وزارت نفت تدوین شده و اجرای آن در سال جاری، می‌تواند استفاده هدفمند از ظرفیت پالایشگاه‌های کوچک را به‌دنبال داشته باشد. در پاسخ به سوالی درباره قاچاق فرآورده از پالایشگاه‌ها، عظیمی‌فر با رد این موضوع گفت: «در حال حاضر ۱۰ پالایشگاه اصلی کشور با ظرفیت روزانه ۲ میلیون و ۴۰۰ هزار بشکه فعالیت می‌کنند و تمامی فرآورده‌ها را با قیمت‌های بین‌المللی به وزارت نفت تحویل می‌دهند. با توجه به این واقعیت و همچنین وجود سیستم‌های دقیق اندازه‌گیری و نظارت در خروجی پالایشگاه‌ها، اساسا قاچاق از این مسیر منطقی و ممکن نیست.» او همچنین درباره وضعیت واردات بنزین سوپر توضیح داد: «با پیگیری‌های انجام‌شده، شیوه‌نامه واردات که بهمن‌ماه پارسال به وزارت اقتصاد ارائه شده بود، اصلاح شده و انتظار داریم به‌زودی مصوبه نهایی هیات مقررات‌زدایی صادر شود. این اقدام راه را برای ورود بخش خصوصی به واردات و توزیع بنزین سوپر باز می‌کند. قیمت بنزین وارداتی نیز متناسب با هزینه‌ها تعیین خواهد شد.» عظیمی‌فر در بخش دیگری از صحبت‌هایش به طرح‌های کیفی‌سازی فرآورده‌ها اشاره کرد و گفت: «در پالایشگاه شیراز اکنون تمام نفت‌گاز تولیدی مطابق با استاندارد یورو ۵ تولید می‌شود. همچنین طرح کیفی‌سازی بنزین در پالایشگاه تهران به مراحل پایانی رسیده است و پیش‌بینی می‌شود تا پایان امسال به بهره‌برداری کامل برسد.» وی همچنین از رشد ۱۸۰ درصدی مصرف نفت‌گاز در سال جاری خبر داد و افزود: «در پاسخ به این افزایش مصرف، پروژه‌های متعددی برای ارتقای کیفیت فرآورده‌ها در دست اجراست که ازجمله آنها می‌توان به راه‌اندازی واحد ایزومریزاسیون در پالایشگاه شیراز اشاره کرد. این اقدام موجب شد بنزین این پالایشگاه به‌صورت کامل مطابق با استاندارد یورو تولید شود.» به گفته مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش، روند اجرای پروژه‌های پالایشی در استان‌های مختلف نیز در جریان است. پروژه RHU پالایشگاه اصفهان که با تعهد زمانی مشخص و پیگیری هفتگی در حال اجراست و بهره‌برداری از آن تا ابتدای سال آینده در اولویت قرار دارد. همچنین پروژه KHT همین پالایشگاه نیز قرار است تا پایان خرداد امسال وارد مدار شود.

کارت سوخت ماندنی است؟

مدیر سامانه هوشمند سوخت شرکت ملی پخش و پالایش فرآورده‌های نفتی ایران درباره جایگزینی کارت‌های سوخت با کارت بانکی اظهار کرد: این طرح چالش‌هایی دارد که باید برطرف شود و اجرای آن زمان‌برخواهد بود، بنابراین فعلا دلیلی برای حذف کارت سوخت وجود ندارد. به گزارش شانا، عباس باصفا با اشاره به تازه‌ترین روش ثبت درخواست برای کارت سوخت بیان کرد: تازه‌ترین روش دریافت کارت هوشمند سوخت، از طریق تارنمای fcs.niopdc.ir است و مراجعه کنندگان می‌توانند رهگیری کارت‌ها را نیز از همین وب‌سایت انجام دهند. درخواست برای دریافت کارت‌های المثنی پیش از این حدود ۴۰ تا ۵۰ روز زمان می‌برد، اما هم‌اکنون با طراحی سایت و در معماری تازه، این فرآیند به کمتر از ۱۰ روز رسیده است. وی ادامه داد: متقاضیان با مراجعه به وب‌سایت و انجام احراز هویت، می‌توانند کارت خود را رهگیری کنند. رمز کارت‌های سوخت نیز که پیش از این چهار رقم آخر کد ملی بود، اکنون به‌صورت اتفاقی برای مالک اصلی پیامک می‌شود و در صورت پیامک نشدن نیز مالک اصلی می‌تواند با مراجعه به سایت fcs.niopdc.ir رمز کارتش را مشاهده کند. مدیر سامانه هوشمند سوخت شرکت ملی پخش و پالایش فرآورده‌های نفتی با بیان اینکه هم‌اکنون کارت سوخت‌ها ماهانه ۶۰ لیتر با قیمت ۱۵۰۰ تومانی و ۱۰۰ لیتر با قیمت ۳ هزار تومانی شارژ می‌شود، گفت: درخواست ما از هموطنان این است که از کارت‌های شخصی خود استفاده کنند، زیرا بخش زیادی از قاچاق سوخت از کارت‌های آزاد یا اضطراری در جایگاه‌های عرضه سوخت انجام می‌شود و درصورت استفاده مصرف کنندگان از کارت‌های شخصی، می‌توان به مرور زمان کارت‌های اضطراری در جایگاه‌های عرضه را کاهش داد. باصفا با بیان اینکه باید کارت‌های اضطراری را در جایگاه‌ها رصد کرد، گفت: از آنجا قاچاق سوخت بیشتر به‌دلیل مشکلاتی که در زمینه کارت‌های سوخت وجود دارد، اتفاق می‌افتد، ما در معماری جدید سامانه هوشمند سوخت بسیاری از این مشکلات را برطرف کردیم. یعنی افراد برای استفاده از سهمیه سوخت خود می‌توانند از روش‌های مختلف اپلیکیشن موبایل، ووچر بانکی یا توکن و کارت سوخت فیزیکی استفاده کنند و این موضوع باعث حل بسیاری از مشکلات شده است. باصفا در زمینه جایگزینی کارت‌های سوخت با کارت بانکی توضیح داد: در قانون بودجه ۱۴۰۴، انتقال سهمیه سوخت از کارت سوخت به کارت بانکی آمده اما فعلا کارت سوخت حذف نمی‌شود، همچنین در این زمینه نشست‌هایی با سازمان برنامه و بودجه، وزارت امور اقتصاد و دارایی و سازمان‌های ذی‌نفع برگزار می‌کنیم؛ زیرا در این زمینه مشکلات پدافندی وجود دارد و ملاحظات امنیتی باید رعایت شود.

قیمت نفت برنت از اوج ۸۲ دلار در ژانویه به ۶۳ دلار در ماه مه سقوط کرده است

غروب آرامکو؛ پایان عصر وفور

حمید ملازاده
دنیای اقتصاد

در حالی که شرکت نفتی آرامکوی عربستان از افت سودآوری خود پرده بر می‌دارد، نهادهای بین‌المللی از مازاد عرضه در بازار جهانی نفت در سال آینده خبر می‌دهند؛ دو رویداد ظاهرا جداگانه اما به‌هم پیوسته که نشانه‌هایی نگران کننده از آینده اقتصاد نفت‌محور جهان ارائه می‌کنند. با کاهش تقاضا، افت قیمت‌ها و افزایش رقابت، نظم سنتی بازار طلای سیاه به لرزه افتاده است. بازار جهانی نفت بار دیگر در آستانه یک گذار مهم قرار گرفته؛ گذاری که این بار نه از جنس جنگ یا تحریم، بلکه حاصل ترکیبی پیچیده از عوامل اقتصادی، زیست محیطی و فناورانه است.

این روزها، دو خبر مهم و ظاهرا متفاوت اما مرتبط، توجه تحلیلگران انرژی را به خود جلب کرده‌اند: نخست، انتشار گزارش مالی شرکت آرامکو که از کاهش سود ۵ درصدی در سه ماه نخست سال ۲۰۲۵ پرده برداشته، و دوم، پیش‌بینی آژانس بین‌المللی انرژی مبنی بر ایجاد مازاد عرضه‌ای چشمگیر در بازار نفت جهان در سال آینده. علت اصلی افت سود آرامکو، کاهش قیمت جهانی نفت و افزایش هزینه‌های عملیاتی عنوان شده است. طبق آمار موجود، قیمت نفت برنت از اوج ۸۲ دلار در ژانویه به ۶۳ دلار در ماه مه سقوط کرده؛ سقوطی که بازتابی از نوسانات اقتصادی جهانی و تنش‌های تجاری میان قدرت‌های اقتصادی جهان است. با وجود این سیر نزولی، آرامکو تصمیم گرفته مسیر سرمایه‌گذاری را متوقف نکند. این شرکت هزینه‌های سرمایه‌ای خود را به ۱۳ میلیارد دلار افزایش داده که نشان از تعهد ریاض به برنامه بلندپروازانه چشم‌انداز ۲۰۳۰ دارد؛ برنامه‌ای که هدف آن کاهش وابستگی اقتصاد عربستان به نفت و تنوع‌بخشی به منابع درآمدی این کشور است. آرامکو با تکیه بر ذخایر عظیم، هزینه تولید پایین و موقعیت استراتژیک خود در بازار انرژی، تلاش می‌کند جایگاهش را به عنوان بازیگر مسلط حفظ کند، اما آیا بازار جهانی نفت با این رویکرد همسو است؟ گزارش پیش‌رو، تصویری ترکیبی از این دو تحول مهم ارائه می‌دهد و می‌کوشد با نگاهی تحلیلی به پشت‌پرده این روندها، جایگاه بازیگران بازار انرژی از جمله ایران را بازخوانی کند.

هشداری از پاریس

آژانس بین‌المللی انرژی (IEA) در گزارش اخیر خود از پاریس هشداری صریح نسبت به آینده بازار جهانی نفت صادر کرده است. این نهاد معتبر انرژی، که به عنوان مرجع تحلیلی بی‌طرف در میان کشورهای مصرف کننده شناخته می‌شود، پیش‌بینی می‌کند که بازار جهانی در سال ۲۰۲۵ با مازاد عرضه‌ای بیش از یک میلیون بشکه در روز روبه‌رو خواهد شد؛ رقمی که در صورت تحقق، می‌تواند ضربه‌ای سنگین به قیمت نفت وارد و تعادل شکننده فعلی میان عرضه و تقاضا را به‌هم بریزد. آن هم در شرایطی که اعضای اوپک‌پلاس همچنان به سیاست محدودسازی تولید پایبند مانده‌اند و انتظار می‌رود با احتیاط بیشتری به تنظیم بازار بپردازند. با این حال، آنچه بیش از همه توجه تحلیلگران را جلب کرده، کاهش محسوس رشد تقاضا در چین است؛ کشوری که سال‌ها به عنوان لکوموتیو مصرف جهانی نفت شناخته می‌شد. کاهش مصرف داخلی، افت فعالیت‌های صنعتی و تمرکز روزافزون بر انرژی‌های تجدیدپذیر، موجب شده تا پکن دیگر نقشی محرک برای بازار نفت ایفا نکند. علاوه بر آن، سیاست‌های اقلیمی و برنامه‌های کربن‌زدایی نیز شتابی مضاعف یافته‌اند. چین اکنون نه‌تنها در حال تغییر مسیر خود از سوخت‌های فسیلی است، بلکه این پیام را به دیگر اقتصادهای نوظهور نیز صادر کرده که عصر وابستگی مطلق به نفت به پایان نزدیک شده است.

برخورد دو روند متضاد

در چنین فضایی، برخورد دو روند ظاهرا متضاد اما همزمان، وضعیت بازار نفت را پیچیده‌تر کرده است: از یک‌سو، شرکت‌های نفتی بزرگ مانند آرامکو عربستان، با افزایش سرمایه‌گذاری و اجرای پروژه‌های گسترده، تلاش دارند سهم خود را از بازار جهانی حفظ کرده و حتی گسترش دهند. آرامکو که اخیرا از کاهش سودآوری ۵ درصدی در سه‌ماه نخست سال خبر داده، همچنان به افزایش هزینه‌های سرمایه‌ای خود ادامه می‌دهد؛ نشانه‌ای از رویکرد تهاجمی‌اش برای عبور از نوسانات فعلی بازار. از سوی دیگر اما، تقاضای جهانی برای نفت با چالش‌هایی ساختاری و بلندمدت مواجه است. حرکت به سوی انرژی‌های تجدیدپذیر، اجرای سیاست‌های زیست‌محیطی سخت‌گیرانه در اروپا و آمریکای شمالی، تغییر الگوی مصرف در میان نسل‌های جدید و همچنین توسعه خودروهای برقی، همگی در حال کاستن از رشد سنتی تقاضای نفت هستند. رکودهای دوره‌ای اقتصادی نیز بر این روند سایه افکنده و چشم‌انداز رشد مصرف را بیش از پیش تیره کرده است. در چنین فضایی، این پرسش بنیادین پیش می‌آید: در صورتی که پیش‌بینی IEA تحقق یابد و بازار با مازاد عرضه چشمگیر مواجه شود، چه سرنوشتی در انتظار قیمت نفت و بازیگران کلیدی این صنعت خواهد بود؟ پاسخ به این پرسش بسته به جایگاه هر کشور و شرکت متفاوت است. بی‌تردید تولیدکنندگانی مانند عربستان و امارات، که از هزینه تولید پایین‌تری برخوردارند، در این شرایط نیز می‌توانند رقابت‌پذیر باقی بمانند. اما کشورهایی با هزینه‌های بالای استخراج، یا اقتصادهایی که به‌شدت به درآمدهای نفتی وابسته‌اند - مانند ایران، عراق، نیجریه یا ونزوئلا - در معرض تهدیدی جدی قرار خواهند گرفت. از این‌رو، اگرچه این تحولات در نگاه اول صرفا جنبه اقتصادی دارند، اما در واقعیت، تبعات ژئوپلیتیک، اجتماعی و حتی امنیتی نیز در پی خواهند داشت. آینده بازار نفت نه‌تنها به تصمیمات اوپک‌پلاس، بلکه به سیاستگذاری‌های کلان انرژی در جهان، سرعت گذار به انرژی‌های نو، و البته ثبات اقتصادی قدرت‌های مصرف کننده وابسته است.

چشم‌انداز نفتی خاورمیانه

برای کشورهای خاورمیانه، این تحولات نه‌تنها بُعد اقتصادی بلکه ابعاد ژئوپلیتیک نیز دارد. کاهش درآمدهای نفتی می‌تواند موجب تغییرات اساسی در سیاستگذاری‌های داخلی و خارجی شود. عربستان با تکیه بر پروژه‌های بلندپروازانه‌ای چون «نئوم» نیازمند منابع مالی قابل توجهی است و کاهش قیمت نفت ممکن است روند اجرای این پروژه‌ها را با کندی مواجه سازد. از سوی دیگر، سایر تولیدکنندگان نفت منطقه، از ایران گرفته تا عراق و امارات، باید در فضای رقابتی‌تر و غیرقابل پیش‌بینی‌تری فعالیت کنند؛ فضایی که در آن صرفا داشتن ذخایر عظیم، تضمین کننده موفقیت نخواهد بود. کاهش سود آرامکو و هشدار آژانس بین‌المللی انرژی درباره مازاد عرضه نفت، دو نشانه مهم و هم‌زمان از واقعیت‌های در حال تغییر در بازار جهانی انرژی هستند؛ واقعیت‌هایی که دیگر نمی‌توان آنها را موقتی یا زودگذر تلقی کرد. جهان به‌سمت گذار انرژی حرکت می‌کند - مسیری پرپیچ‌وخم، که اگرچه با شعارهای بلندپروازانه آغاز شده، اما در عمل با چالش‌هایی پیچیده مواجه است. از تغییرات اقلیمی و فشارهای بین‌المللی گرفته تا تحولات فناوری و دگرگونی در ترجیحات مصرف کنندگان، همه و همه در حال بازتعریف جایگاه نفت در اقتصاد جهانی‌اند. در این میان، کشورها و شرکت‌هایی که بتوانند سریع‌تر و هوشمندانه‌تر خود را با شرایط جدید تطبیق دهند، شانس بیشتری برای بقا و حتی پیشرفت خواهند داشت. حرکت به‌سمت تنوع‌بخشی به منابع درآمدی، سرمایه‌گذاری در فناوری‌های سبز، و بازنگری در ساختارهای اقتصادی وابسته به نفت، دیگر گزینه نیستند؛ بلکه ضرورتی راهبردی برای تداوم نقش‌آفرینی در نظم نوین انرژی‌اند. نفت هنوز از معادلات ژئوپلیتیک حذف نشده و همچنان بازیگری تاثیرگذار در سیاست جهانی باقی مانده است، اما بازی دیگر به شیوه گذشته ادامه نمی‌یابد. قواعد در حال تغییرند - از ساختار قیمت‌گذاری و زنجیره تامین گرفته تا نقش بازیگران نوظهور در بازار. آنهایی که این تغییرات را به‌درستی درک و تحلیل کنند، می‌توانند موقعیت خود را تثبیت کنند یا حتی ارتقا دهند. اما آنانی که همچنان بر الگوهای گذشته پافشاری می‌کنند و واقعیت‌های تازه را نادیده می‌گیرند، احتمالا در آینده‌ای نه‌چندان دور از میدان رقابت کنار خواهند رفت. آینده بازار انرژی، متعلق به کسانی است که امروز درک درستی از تحول دارند و جسارت ورود به آن را نیز دارند.

ایران؛ فرصت‌ها، تهدیدها

برای کشوری مانند ایران که اقتصادش سال‌هاست به نفت گره خورده، نشانه‌های تازه در بازار جهانی انرژی حامل پیام‌های مهمی است - پیام‌هایی که نه فقط اقتصادی، بلکه ژئوپلیتیک، فناورانه و زیست‌محیطی نیز هستند. کاهش قیمت نفت در صورت تحقق پیش‌بینی‌های آژانس بین‌المللی انرژی، می‌تواند فشار مضاعفی بر بودجه‌های نفت‌محور ایران وارد کند، به‌ویژه در شرایطی که کشور همچنان با تحریم‌های شدید و محدودیت‌های صادراتی مواجه است. با این حال، همان‌گونه که تهدیدها واقعی‌اند، فرصت‌ها نیز وجود دارند. ایران به عنوان یکی از بزرگ‌ترین دارندگان ذخایر نفت و گاز جهان، در صورت اصلاح ساختارهای داخلی، بهبود روابط بین‌المللی، و جذب سرمایه‌گذاری در حوزه‌های نوین انرژی، می‌تواند نقشی متفاوت و حتی تعیین کننده در نظم آینده ایفا کند. توسعه میادین گازی، بهره‌گیری از ظرفیت‌های انرژی خورشیدی و بادی، و ارتقای فناوری پالایشی و پتروشیمی، از جمله گام‌هایی است که می‌تواند اقتصاد ایران را از تله تک‌محصولی بودن نجات دهد. فرصت مهم دیگر، نقش‌آفرینی در مسیر ترانزیت انرژی در منطقه است. ایران با موقعیت ژئوپلیتیک خاص خود، می‌تواند به کریدوری برای انتقال انرژی میان شرق و غرب تبدیل شود - اگر زیرساخت‌های لازم فراهم و موانع سیاسی و امنیتی مرتفع شوند. اما زمان چندان به نفع تهران نیست؛ کشورهایی مانند عربستان، امارات و حتی عراق با سرعت بیشتری در حال بازآرایی خود در برابر آینده کم‌کربن هستند. از این رو، انتخاب پیش‌روی ایران روشن است: یا باید با شجاعت و تدبیر، سیاستگذاری انرژی را بر پایه واقعیات جدید بازتعریف کند، یا خطر حذف تدریجی از صحنه بازی بزرگ انرژی را بپذیرد. آینده، نه متعلق به دارنده بیشترین ذخایر، بلکه از آن کسی است که بهتر، سریع‌تر و هوشمندانه‌تر از منابع خود استفاده کند.

ظرفیت تولید پتروشیمی تا پایان برنامه هفتم به ۱۳۱ میلیون تن می‌رسد

۱۳ میلیارد دلار عایدی صادرات پتروشیمی

دنیای اقتصاد - گروه بازار نفت: مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی، از دستیابی به ظرفیت تولید ۴۲ میلیون تن محصول پتروشیمی و درآمد ۲۴ میلیارد دلاری در سال گذشته خبر داد. حسن عباس‌زاده در یک نشست خبری با اعلام اینکه ظرفیت کنونی صنعت پتروشیمی هم‌اکنون حدود ۹۷ میلیون تن است، گفت: پارسال حدود ۴۲ میلیون تن محصول نهایی پتروشیمی بدون احتساب خوراک بین مجتمعی به ارزش ۲۴ میلیارد دلار در صنعت تولید شد که ۲۹ میلیون تن به ارزش ۱۳ میلیارد دلار صادر شد و ۱۳ میلیون تن به ارزش حدود ۱۱ میلیارد دلار در داخل به فروش رفت. وی همچنین خبر داد که در سال جاری ۱۵ طرح جدید پتروشیمی به بهره‌برداری می‌رسد که ظرفیت تولید را ۸ میلیون تن دیگر افزایش خواهد داد. وی همچنین به موضوع کاهش فلرسوزی اشاره کرد و گفت: پروژه جمع‌آوری و بهره‌برداری از گازهای مشعل در پتروشیمی مارون امسال به بهره‌برداری خواهد رسید. با کاهش فلرسوزی، ۹ میلیون مترمکعب گاز به همراه ۵۸۰ هزار بشکه میعانات گازی (NGL) به چرخه تامین خوراک واحدهای پتروشیمی بازمی‌گردد. مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی خاطرنشان کرد: در سال جاری برای نخستین بار سه محصول و سه تجهیز پتروشیمیایی توسط بخش خصوصی تولید خواهند شد. وی همچنین از هدف‌گذاری برای رسیدن به ظرفیت تولید ۱۰۶ میلیون تن تا پایان سال خبر داد و گفت: در برنامه هفتم توسعه، ظرفیت تولید ۱۳۱ میلیون تن هدف‌گذاری شده که مهم‌ترین چالش آن تامین پایدار خوراک است. این موضوع در چند محور از جمله استفاده از گاز فلر، بهینه‌سازی مصرف سوخت و توسعه خوراک‌های جایگزین دنبال می‌شود. عباس‌زاده از آمادگی چند طرح جدید سرمایه‌گذاری خبر داد که ارزش آنها بین ۲۰۰ میلیون تا ۲ میلیارد دلار برآورد شده است. در ادامه این نشست، عباس‌زاده، گفت: در سال گذشته ۹ میلیون تن محصول در بورس‌های کالا عرضه شد که ۷ میلیون تن آن به فروش رفت. اغلب این معاملات به‌صورت اعتباری انجام شد و ارزش آنها حدود ۱۳۱ هزار میلیارد تومان بوده است. عباس‌زاده همچنین به تبادلات بین‌مجتمعی اشاره کرد و افزود: ۴۵۰ هزار تن محصول میان مجتمع‌های پتروشیمی تبادل شده و ۱۱۳ نوع محصول نیز برای صادرات به گمرکات کشور معرفی شده‌اند. وی تاکید کرد: هدف‌گذاری صنعت پتروشیمی، دستیابی به ظرفیت ۱۰۰ میلیون تن تولید نهایی است. در این مسیر، پروژه جمع‌آوری فلرهای دهلران تا شهریورماه امسال به نتیجه خواهد رسید. از میان ۵۵ مشعل غرب کارون، تاکنون ۱۰ مورد خاموش شده و امسال حدود ۱۰ میلیون مترمکعب گاز از فلرها به صنعت بازمی‌گردد. وی گفت: به جز چند محصول خاص که نیازمند فناوری پیشرفته هستند، توان تولید سایر محصولات پتروشیمی در داخل کشور وجود دارد. برای تولید پروپیلن نیز باید تمرکز بیشتری صورت گیرد. عباس‌زاده در ادامه با اشاره به وضعیت تولید متانول گفت: در حال حاضر ظرفیت اسمی تولید متانول در کشور ۱۴ میلیون تن است. خوراک مصرفی این بخش حدود ۴ درصد از کل گاز کشور را شامل می‌شود که با وجود این سهم اندک، بازدهی و عواید خوبی داشته‌ایم.

موانع تجارت با روسیه

حسن‌زاده در ادامه با اشاره به حجم ۲۵۰ میلیون دلاری صادرات پتروشیمی ایران به روسیه در سال گذشته، چالش‌های لجستیکی را به عنوان مانع اصلی بر سر راه توسعه این روابط تجاری عنوان کرد. وی با تاکید بر اهمیت کریدور شمال-جنوب و تکمیل خط آهن آستارا به رشت، ابراز امیدواری کرد که با رفع این موانع، زمینه برای افزایش حجم مبادلات فراهم شود. وی در ادامه به سهم اندک محصولات پتروشیمی در سبد صادراتی ایران به روسیه اشاره و عنوان کرد: در حال حاضر، عمده صادرات ما به روسیه را مواد غذایی با سهم حدود ۸۰ درصدی تشکیل می‌دهد و سهم محصولات پتروشیمی بسیار ناچیز است. حسن‌زاده افزود: تعرفه‌های نسبتا بالای گمرکی یکی از دلایل این سهم ناچیز بوده که خوشبختانه در سفر اخیر و در چارچوب معاهده اوراسیا و توافق با چند کشور، این تعرفه‌ها از ۲۰ درصد به ۴ درصد کاهش یافته و در برخی موارد به صفر رسیده است. وی گفت: مشکل بعدی، شباهت سبد تولیدات پتروشیمی ایران و روسیه است. بازار پتروشیمی اوراسیا عمدتا در اختیار تولیدکنندگان روسی است و ما در این حوزه با رقابت جدی مواجه هستیم. عباس‌زاده به مزیت رقابتی ایران در زمینه تولید کاتالیست‌ها اشاره کرد و گفت: با توجه به محدودیت‌های وارداتی روسیه از اروپا به دلیل جنگ اوکراین، ما در حال حاضر فرصت مناسبی برای صادرات کاتالیست به این کشور داریم و صادرات ماهانه ما در انواع کاتالیست‌ها حدود ۷۰ میلیون دلار است.

برنامه‌ریزی‌ها برای افزایش تولید نفت و گاز

مدیر نظارت بر تولید شرکت ملی نفت از بررسی چالش‌های موجود در حوزه افزایش تولید نفت و گاز و تعریف برنامه‌های هدف‌گذاری شده برای افزایش تولید نفت و گاز کشور خبرداد. به گزارش شانا به نقل از شرکت ملی نفت ایران، فرخ علیخانی در نشست تخصصی «برنامه‌های عملیاتی افزایش و نگهداشت ظرفیت تولید»، با اشاره به شرایط سخت زمستان پارسال که به مدت پنج ماه و نیم ادامه داشت، بیان کرد: در این مدت، بسیاری از استان‌های کشور با دمای پایین‌تری نسبت به میانگین ۳۰ ساله روبه‌رو شدند که سبب افزایش مصرف گاز شد. وی افزود: در این شرایط، شرکت ملی نفت ایران مجبور به اعمال تغییرات موقت در تولید گاز و نفت با نرخ‌های کمتر شد تا حداقل، نیاز مصرفی کشور را تامین کند. با وجود افزایش رکوردهای تولید گاز و نفت، به‌دلیل افزایش مصرف ازسوی مردم، اعلام این رکوردها که می‌توانست منجر به افزایش فشار بر سیستم توزیع شود، به تعویق افتاد. مدیر نظارت بر تولید شرکت ملی نفت با اشاره به برنامه‌ریزی‌های امسال گفت: امسال، دو سناریوی مختلف برای تولید گاز و نفت در نظر گرفته شده است. یکی از این سناریوها واقع‌بینانه‌تر است و بر رسیدن به تولید ۱۰۰ درصدی در پایان سال تمرکز دارد. سناریوی دیگر، سختگیرانه‌تر است و حتی اگر به ۱۰۰ درصد تولید هم نرسیم، تلاش خواهیم کرد که حداقل ۹۵ درصد از اهداف را محقق کنیم. علیخانی تاکید کرد: این برنامه‌ها، به‌ویژه در حوزه تجهیزاتی مانند ناوگان دکل‌ها، تجهیزات نمک‌زدایی و لوله‌های مغزی سیار، نیازمند تامین منابع و تجهیزات جدید است. در این زمینه، شرکت ملی نفت ایران از بخش خصوصی نیز برای سرمایه‌گذاری و تامین تجهیزات دعوت کرده است. ابراهیم پیرامون، مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب، نیز در این نشست با اشاره به قدمت و شرایط خاص میدان‌های نفتی کشور، گفت: بزرگ‌ترین میدان‌های نفتی کشور که برخی از آنها در مقیاس جهانی شناخته می‌شوند، سال‌هاست در حال تولیدند و به دلیل شرایط کنونی، تولید از این میدان‌ها به‌سختی انجام می‌شود. وی ادامه داد: در سال‌های اخیر، به دلیل مشکلاتی همچون ناترازی گاز، تزریق گاز به برخی از این میدان‌ها به‌اندازه لازم انجام نشده و این امر تاثیر مستقیمی بر تولید نفت گذاشته است. سال ۱۴۰۳، با استفاده حداکثری از ظرفیت‌های موجود، توانستیم ۱۵۰ هزار بشکه افزایش تولید نفت را محقق کنیم و مناطق نفتی نقش اصلی را در این افزایش تولید ایفا کرده‌اند.